HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a opta)

13 mai 2009 *

În cauza T-136/08,

Aurelia finance SA, cu sediul în Geneva (Elveția), reprezentată de domnii M. Elmslie, solicitor, și N. Saunders, barrister,

reclamantă,

împotriva

Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de domnul D. Botis, în calitate de agent,

pârât,

având ca obiect o acțiune formulată împotriva Deciziei Camerei întâi de recurs a OAPI din 9 ianuarie 2008 (cauza R 1214/2007-1) privind cererea de *restitutio in integrum* introdusă de reclamantă,

* Limba de procedură: engleza.

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a opta),

compus din doamna M. E. Martins Ribeiro, președinte, domnii S. Papasavvas (raportor) și N. Wahl, judecători,

grefier: domnul N. Rosner, administrator,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 4 aprilie 2008,

având în vedere memoriul în răspuns depus la grefa Tribunalului la 8 iulie 2008,

în urma ședinței din 21 ianuarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 La 24 august 2000, reclamanta, Aurelia finance SA, a obținut înregistrarea semnului verbal AURELIA ca marcă comunitară la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței

Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), în temeiul Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), cu modificările ulterioare.

2 La 21 noiembrie 2005, OAPI i-a amintit reprezentantului reclamantei că pentru marca în cauză era posibilă reînnoirea înregistrării, care urma să expire la 19 iunie 2006. OAPI a subliniat că cererea în acest sens trebuia formulată și taxa pentru reînnoire, achitată până la 2 iulie 2006, dar că acest termen putea fi extins până la 2 ianuarie 2007, în schimbul unei suprataxe pentru plata cu întârziere.

3 La 22 ianuarie 2007, OAPI i-a notificat reprezentantului reclamantei expirarea termenului și radierea mărcii din registrul mărcilor începând cu 19 iunie 2006.

4 La 5 martie 2007, reclamanta a depus la OAPI o cerere de *restitutio in integrum* în sensul articolului 78 din Regulamentul nr. 40/94 și a solicitat OAPI să preleveze din contul său curent taxa de reînnoire corespunzătoare și taxa de *restitutio in integrum*. În această privință, reclamanta a arătat că special pentru reînnoirea mărcii în cauză recursese la o societate specializată în furnizarea de servicii de reînnoire a mărcilor (denumită în continuare „societatea specializată"). Societatea specializată a instituit un sistem informatic conectat la o bază de date în care erau introduse manual diferitele date privind titularii, mărcile și brevetele care pot face obiectul unei reînnoiri. Atunci când o marcă determinată trebuie reînnoită, sistemul trebuie să genereze trei scrisori de avertizare către titular, solicitându-se consimțământul acestuia înainte de a proceda la reînnoire. În cazul în care una dintre aceste scrisori nu este generată, se presupune că se activează un sistem de securitate care imprimă și trimite o scrisoare de substituire. Or, în cazul de față, nu se trimisese nicio notificare, întrucât o angajată a societății specializate omisese să introducă în baza de date anumite date ale reclamantei necesare pentru buna funcționare a sistemului. În plus, ulterior, s-a dovedit că sistemul de securitate conceput pentru detectarea acestui tip de erori nu se activase, deoarece fusese instalat numai pentru reînnoirea brevetelor, și nu pentru reînnoirea mărcilor.

5 Prin Decizia din 1 iunie 2007, departamentul „Mărci și registru” al OAPI a respins această cerere, pentru motivul că societatea specializată nu a dat dovadă de prudența necesară.

6 La 31 iulie 2007, reclamanta a introdus recurs, solicitând declararea nulității acestei decizii și admiterea cererii de *restitutio in integrum*.

7 Prin Decizia din 9 ianuarie 2008 (denumită în continuare „decizia atacată”), Camera întâi de recurs a respins acest recurs, considerând că articolul 78 din Regulamentul nr. 40/94 nu este aplicabil, întrucât serviciul de reînnoire a mărcilor ales de reclamantă nu a dat dovadă de prudența impusă de circumstanțele prezentei cauze. Camera de recurs a apreciat în esență că societatea specializată ar fi trebuit să instituie un sistem de reînnoire a mărcilor care să ofere garanții de bună funcționare și care să conțină un mecanism de supraveghere apt să detecteze eventualele erori și anomalii. În lipsa unui astfel de mecanism, ar fi de așteptat erori de funcționare precum cele care se produseseră în speță. În plus, nu s-a adus nicio probă cu privire la pretinsele teste de parametrare a sistemului.

Concluziile părților

8 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea deciziei atacate;

— trimiterea cererii de *restitutio in integrum* la OAPI spre reexaminare;

— obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

9 OAPI solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

10 În susținerea cererii de declarare a nulității deciziei atacate, reclamanta invocă un motiv unic întemeiat pe încălcarea articolului 78 din Regulamentul nr. 40/94.

11 În primul rând, reclamanta reproșează camerei de recurs că la punctul 12 din decizia atacată a considerat că respectarea obligației de prudență ar trebui apreciată în ceea ce privește serviciul de reînnoire a mărcilor căruia reclamanta îi încredințase sarcina reînnoirii mărcii în cauză. Reclamanta consideră că aprecierea trebuie efectuată în ceea ce o privește, mai precis în ceea ce îl privește pe reprezentantul său. Ea arată că în mod curent unele sarcini administrative cum ar fi reînnoirea mărcilor sunt încredințate unor

întreprinderi specializate și că, prin urmare, trebuie să se considere că obligația de prudență este respectată atunci când este aleasă o persoană calificată și cu experiență.

12 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 78 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, „titularul unei mărci comunitare […] care, deși a dat dovadă de întreaga prudență impusă de circumstanțe, nu a fost în măsură să respecte un termen prevăzut de [OAPI], este repus în drepturi, la cerere, în cazul în care obstrucționarea a avut drept consecință directă, în temeiul dispozițiilor prezentului regulament, pierderea unui drept”.

13 Din această dispoziție rezultă că *restitutio in integrum* este supusă la două condiții, prima fiind ca partea să fi acționat cu întreaga prudență necesară în considerarea circumstanțelor și cea de a doua, ca obstrucționarea părții să fi avut drept consecință directă pierderea unui drept sau pierderea unei căi de atac [Ordonanța Tribunalului din 6 septembrie 2006, Hensotherm/OAPI – Hensel (HENSOTHERM), T-366/04, nepublicată în Recueil, punctul 48].

14 Din această dispoziție rezultă de asemenea că obligația de prudență incumbă în primul rând titularului mărcii. Astfel, în cazul în care titularul deleagă sarcinile administrative legate de reînnoirea unei mărci, trebuie să se asigure că persoana aleasă prezintă garanțiile necesare care permit să se prezume o executare corespunzătoare a acestor sarcini.

15 De asemenea, trebuie să se considere că persoana aleasă este, în considerarea delegării acestor sarcini, supusă obligației de prudență în aceeași măsură ca titularul. Astfel, întrucât aceasta acționează în numele și în contul titularului, actele sale trebuie considerate acte ale titularului. În consecință, camera de recurs a considerat în mod întemeiat că trebuia să se verifice respectarea de către societatea specializată a întregii prudențe necesare în considerarea circumstanțelor.

16 În măsura în care reclamanta se referă la o practică pretins diferită a tribunalelor naționale și a camerelor de recurs cu privire la erorile săvârșite de serviciile de poștă și cu privire la interpretarea articolului 47 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, trebuie amintit, pe de o parte, că regimul comunitar al mărcilor este un sistem autonom și, pe de altă parte, că legalitatea deciziilor camerelor de recurs se apreciază numai în temeiul Regulamentului nr. 40/94, astfel cum este interpretat de instanța comunitară, și nu pe baza unei practici decizionale anterioare a camerelor de recurs [Hotărârea Tribunalului din 12 martie 2008, Suez/OAPI (Delivering the essentials of life), T-128/07, nepublicată în Repertoriu, punctul 32].

17 În al doilea rând, reclamanta reproșează camerei de recurs că a săvârșit o eroare atunci când a considerat că ea, și chiar reprezentantul său, ar fi trebuit să controleze serviciul de reînnoire a mărcilor pe care îl alesese. În opinia reclamantei, nu revenea nici unuia, nici celuilalt să controleze activitatea unei întreprinderi specializate în reînnoirea mărcilor.

18 În această privință, trebuie subliniat că în mod contrar susținerilor reclamantei, camera de recurs nu a considerat la punctul 15 din decizia atacată că reclamanta sau reprezentantul acesteia ar fi trebuit să controleze acest serviciu. Astfel, camera de recurs doar a considerat că sistemul instituit de o întreprindere specializată în reînnoirea mărcilor trebuia să ofere suficiente garanții de bună funcționare, inclusiv un mecanism de supraveghere care să permită detectarea și corectarea oricărei erori posibile rezultate dintr-o gestionare defectuoasă a fișierelor de către angajații serviciului sau chiar de sistemul informatic.

19 În al treilea rând, reclamanta consideră că în mod neîntemeiat camera de recurs a apreciat că nivelul de prudență necesar în privința reînnoirii mărcilor era același sau superior celui necesar în cazul unei cereri de înregistrare a unei mărci. În opinia acesteia, nivelul menționat trebuie considerat inferior, întrucât procedura reînnoirii mărcilor nu conține decât sarcini cu caracter administrativ care nu necesită experiență în interpretarea dreptului mărcilor, spre deosebire de cererile de înregistrare a mărcilor, care presupun sarcini cu caracter juridic și care, prin urmare, sunt încredințate unor specialiști în acest domeniu. Reclamanta apreciază astfel că trebuie luat în considerare

contextul dreptului brevetelor în care s-ar fi constatat că nivelul de prudență pretins specialiștilor profesioniști nu este cerut asistenților, care nu au același nivel de competență.

20 În această privință, trebuie să se considere că nivelul de prudență pretins nu variază în funcție de natura administrativă sau juridică a sarcinilor care trebuie îndeplinite. Astfel, în cazul în care ar fi reținută distincția propusă de reclamantă între sarcini juridice și sarcini administrative, orice nerespectare a unui termen de procedură ar putea fi prezentată, prin urmare, drept o omisiune cu caracter administrativ, ceea ce ar permite solicitanților mărcilor neglijenți să beneficieze în toate situațiile de un standard redus al nivelului lor de prudență, astfel cum subliniază în mod întemeiat OAPI. Indiferent de situație, articolul 78 din Regulamentul nr. 40/94 nu face o astfel de distincție, ci impune să se fi dat dovadă de întreaga prudență impusă de „circumstanțe".

21 Pe de altă parte, presupunând chiar că articolul 78 din Regulamentul nr. 40/94 a fost elaborat pe baza unui model din dreptul brevetelor, nimic nu lasă să se întrevadă că interpretarea celor două dispoziții trebuie să fie identică, întrucât interesele în cauză în cele două domenii pot fi diferite. Astfel, contextul juridic din dreptul brevetelor este diferit, iar dispozițiile aplicabile brevetului vizează reglementarea unor proceduri diferite de cele aplicabile în materie de mărci.

22 În acest context, mai trebuie să se sublinieze că legiuitorul a introdus articolul 78a în Regulamentul nr. 40/94, al cărui alineat (1) permite părților, în cazul depășirii anumitor termene, să fie repuse în drepturi fără să trebuiască să demonstreze că au dat dovadă de întreaga prudență impusă de circumstanțe. Or, astfel cum arată OAPI în mod întemeiat, faptul că legiuitorul a menținut expres, în temeiul alineatului (2) al acestei dispoziții, depășirea termenului pentru reînnoirea mărcilor în domeniul de aplicare al articolului 78 din regulamentul menționat reflectă intenția sa de a-l supune obligației generale de prudență impuse de alineatul (1) al acestui articol.

23 În al patrulea rând, reclamanta subliniază că articolul 78 alineatele (6) și (7) din Regulamentul nr. 40/94 are menirea de a proteja terții care, de bună-credință, pe parcursul perioadei cuprinse între pierderea dreptului asupra mărcii comunitare și

publicarea mențiunii privind repunerea în drepturi, au introdus pe piață produse sau au prestat servicii sub un semn identic sau similar cu marca comunitară. În opinia reclamantei, această protecție presupune că nivelul de prudență impus de articolul 78 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94 este inferior nivelului de prudență aplicat în decizia atacată.

24 În această privință, trebuie să se sublinieze că criteriul „întreaga prudență impusă de circumstanțe" este prevăzut la articolul 78 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, care descrie condițiile în care poate fi admisă o cerere de *restitutio in integrum*. În schimb, articolul 78 alineatele (6) și (7) din Regulamentul nr. 40/94 nu se aplică decât atunci când cererea de *restitutio in integrum* a fost admisă efectiv și urmărește protejarea intereselor terților care au acționat cu bună-credință. În consecință, articolul 78 alineatele (6) și (7) din Regulamentul nr. 40/94 nu prezintă nicio relevanță pentru stabilirea nivelului de prudență impus de articolul 78 alineatul (1) din același regulament.

25 În al cincilea rând, reclamanta arată că s-au comis erori de către camera de recurs atunci când a apreciat probele care i-au fost prezentate și, prin urmare, a respins în mod neîntemeiat cererea de *restitutio in integrum*. Reclamanta apreciază că sistemul utilizat de societatea specializată era conform cu cerințele liniilor directoare ale OAPI care, la punctul 6.2.3, interpretează sintagma „întreaga prudență impusă de circumstanțe" de la articolul 78 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94 în sensul „menținerii unui sistem de control și de supraveghere internă ale termenelor care, în general, exclude nerespectarea neintenționată a acestora". Astfel, sintagma „în general" indică, în opinia reclamantei, că numai erorile excepționale justifică o *restitutio in integrum*. Or, în prezenta cauză, funcționarea necorespunzătoare a sistemului s-ar fi datorat în totalitate faptului că în mod excepțional o angajată a societății specializate nu ar fi introdus datele necesare. Pe de altă parte, nici aceste linii directoare, nici articolul 78 din Regulamentul nr. 40/94, nici jurisprudența nu presupun, în opinia reclamantei, instalarea unui mecanism de control al sistemului informatic asemănător cu cel instalat pentru brevete, numai sistemul informatic asigurând în general respectarea termenelor, chiar în lipsa unui astfel de mecanism.

26 În această privință, trebuie să se considere că sintagma „întreaga prudență impusă de circumstanțe" de la articolul 78 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94 presupune

instalarea unui sistem de control și de supraveghere internă ale termenelor care exclude în general nerespectarea neintenționată a acestora, astfel cum se prevede în liniile directoare ale OAPI. Rezultă că numai evenimentele cu caracter excepțional și, prin urmare, imprevizibile în funcție de competență pot justifica o *restitutio in integrum*.

27 În prezenta cauză, întrucât societatea specializată a instalat un sistem informatic de semnalizare a termenelor, prudența impusă de circumstanțe presupunea, în primul rând, ca respectarea termenelor să fie asigurată prin concepția generală a sistemului, în al doilea rând, ca acest sistem să permită detectarea și corectarea oricărei erori previzibile în executarea sarcinilor de către angajații societății specializate, precum și în funcționarea sistemului informatic și, în al treilea rând, ca angajații societății specializate care au sarcina să introducă datele necesare și să utilizeze sistemul respectiv să fie în mod corespunzător formați, obligați să își verifice operațiunile și controlați.

28 Or, presupunând chiar că în general concepția sistemului informatic de semnalizare a termenelor ar asigura respectarea termenelor, camera de recurs a considerat în mod întemeiat că erorile umane de introducere a informației nu pot fi excluse, inclusiv în cazul în care angajații ar primi o formare corespunzătoare și ar fi supuși unor instrucțiuni și unui control adecvate. Astfel, erorile umane de introducere a datelor nu pot fi considerate evenimente cu caracter excepțional sau imprevizibile. Prin urmare, acest sistem ar trebui să prevadă un mecanism de detectare și de corectare a unor asemenea erori. Or, întrucât nu a fost instituit un astfel de mecanism, camera de recurs a reținut în mod întemeiat că obligația de diligență impusă de circumstanțe nu a fost respectată.

29 În consecință, cererea de declarare a nulității deciziei atacate trebuie respinsă.

30 În aceste împrejurări, trebuie de asemenea respins al doilea capăt de cerere din concluziile reclamantei prin care se solicită Tribunalului trimiterea cererii de *restitutio in integrum* la OAPI spre reexaminare și prin urmare, și acțiunea în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

31 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor OAPI.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a opta)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Aurelia finance SA la plata cheltuielilor de judecată.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 13 mai 2009.

Semnături